

Aanvulling Provinciaal Programma Overijssel: Natura 2000 beheerplan - Uiterwaarden Zwarte water en Vecht - aanvullingen in verband met het Veegbesluit

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Overwegende dat de minister voor Natuur en Stikstof op 25 november 2022 het 'Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden' (hierna: 'Veegbesluit') nam;

Overwegende dat het Veegbesluit voor Overijssel in 14 Natura 2000-gebieden in totaal voor 49 habitattypen en 5 soorten instandhoudingsdoelstellingen toevoegt aan de Natura 2000-aanwijzingsbesluiten;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten voor de nieuwe instandhoudingsdoelstellingen maatregelen moeten treffen om de doelstellingen te realiseren;

Overwegende dat deze maatregelen opgenomen worden in aanvullingen op de bestaande Natura 2000-beheerplannen en deze plannen aangemerkt worden als een programma onder de Omgevingswet;

Gelet op artikel 3.8, lid 3 van de Omgevingswet

Gelet op afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht

Besluiten:

Artikel I

Het ontwerp van de aanvulling op het Natura 2000-beheerplan van Uiterwaarden Zwarte water en Vecht vast te stellen

zoals is aangegeven in Bijlage A.

Artikel II

[Gereserveerd]

Gedeputeerde Staten voornoemd.

Bijlage A

Provinciaal Programma: Aanvulling Natura 2000 beheerplan - Uiterwaarden Zwarte water en Vecht

Hoofdstuk 1 Inleiding

Paragraaf 1.1 Aanleiding

Op 25 november 2022 stelde de minister voor Natuur en Stikstof het 'Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden' vast (ook wel het 'Veegbesluit' genoemd). Het Veegbesluit wijzigt voor 100 Natura 2000-gebieden in Nederland het Aanwijzingsbesluit, omdat ten onrechte habitattypen en/of soorten nog niet aangewezen waren.

In de Aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden staan de instandhoudingsdoelstellingen voor de in het gebied voorkomende soorten en habitattypen (habitats). Het Rijk is verantwoordelijk voor deze Aanwijzingsbesluiten, waarbij de aanwijzingen in Nederland grofweg plaatsvonden in de periode 2008 – 2015.

Na de aanwijzing van de Natura 2000-gebieden bleek uit betere gegevens over het natuurgebied dat ten tijde van de aanwijzing méér habitats in de gebieden voorkwamen dan wat in het eerdere Aanwijzingsbesluit staat. Deze habitats moeten ook instandhoudingsdoelstellingen krijgen. Het Veegbesluit is genomen om dit te repareren.

In Overijssel gaat het om 14 Natura 2000-gebieden waar het Veegbesluit in totaal voor 54 habitats (veelal habitattypen, soms soorten) instandhoudingsdoelstellingen toevoegt aan de Aanwijzingsbesluiten. In één geval schrapt het Veegbesluit een habitatype.

In dit document worden de wijzigingen aan het Aanwijzigingsbesluit van Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte water en Vecht toegelicht. Dit document gaat alleen over het deel van het Natura 2000-gebied waarvoor Gedeputeerde Staten van Overijssel het bevoegd gezag zijn. Het deel van het gebied waarvoor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het bevoegd gezag is (het Zwarte Water als onderdeel van de Rijkswateren) vraagt een zelfstandig besluit van de Minister.

Paragraaf 1.2 Inhoud

In Hoofdstuk 2 Instandhoudingsdoelstellingen introduceren wij de nieuwe instandhoudingsdoelstellingen welke zijn toegevoegd aan het Aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied als gevolg van het Veegbesluit. De nieuwe instandhoudingsdoelstellingen worden overzichtelijk gepresenteerd in een tabel.

Vervolgens geven wij in Hoofdstuk 3 Analyse en maatregelen per habitat een analyse per habitat met informatie over de ecologische vereisten, oppervlakte, kwaliteit en trend, aangezien deze habitattypen nog niet in het Beheerplan zijn opgenomen. Ook bespreken wij de maatregelen welke nodig zijn om de nieuwe instandhoudingsdoelstellingen te bereiken. Dit geldt als een aanvulling op het bestaande Natura 2000-beheerplan.

Tot slot, hebben wij het huidige Beheerplan van het Natura 2000-gebied toegevoegd als Bijlage II Natura 2000-beheerplan Uiterwaarden Zwarte water en Vecht.

Hoofdstuk 2 Instandhoudingsdoelstellingen

Paragraaf 2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk presenteren wij een lijst met de nieuwe instandhoudingsdoelstellingen welke zijn toegevoegd aan het Aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied als gevolg van het Veegbesluit.

De doelen zijn geformuleerd in termen van "behoud" of "uitbreiding" van de omvang (oppervlakte habitatype of leefgebied soort of populatiegrootte soort) en "behoud" of "verbetering" van de kwaliteit (van het habitatype of het leefgebied van de soort).

Paragraaf 2.2 Instandhoudingsdoelstellingen Veegbesluit

De website www.natura2000.nl vermeldt per Natura 2000-gebied de instandhoudingsdoelstellingen. Het Veegbesluit voegde voor het gebied Uiterwaarden Zwarte water en Vecht de volgende instandhoudingsdoelstellingen toe aan het aanwijzingsbesluit:

Habitatype	Oppervlakte	Kwaliteit
H91E0A Vochtige alluviale bossen (zacht-houtoibossen)	=	=
H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	=	=
H91E0C Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	=	=
H6430B Ruigten en zomen (harig wilgen-roosje) (gewijzigd)	=	=

Soort	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
H1145 Grote modderkruiper	=	=	=
H1163 Rivierdonderpad	=	=	=

= behoud oppervlakte / kwaliteit / populatie; > uitbreiding oppervlakte / verbetering kwaliteit / toename populatie.

Hoofdstuk 3 Analyse en maatregelen per habitat

Paragraaf 3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk presenteren wij voor ieder habitatype met nieuwe instandhoudingsdoelstellingen (zie ook Paragraaf 2.2 Instandhoudingsdoelstellingen Veegbesluit) een korte analyse met meer informatie over oppervlakte, kwaliteit en trend. Vervolgens beschrijven wij ook de maatregelen welke nodig zijn om de nieuwe instandhoudingsdoelstellingen te bereiken.

In de volgende paragrafen verwijzen wij in voorkomende gevallen naar 'M-nummers', 'K-nummers' en 'V-nummers'. Dit zijn verwijzingen naar maatregelen ('M-nummers') en knelpunten ('K-nummers') in het geldende Natura 2000-beheerplan (zie Bijlage II Natura 2000-beheerplan Uiterwaarden Zwarte water en Vecht). Bij 'V-nummers' gaat het om maatregelen die we treffen voor de nieuwe instandhoudingsdoelstellingen uit het Veegbesluit.

Voor zover we in de volgende paragrafen een oordeel geven over de kwaliteit en/of trend van habitatypes en/of soorten dan is dit oordeel gebaseerd op expert judgement van de provincie of van de terreinbeheerder, tenzij anders vermeld.

In de volgende paragrafen staan ook oppervlaktes van habitatypes. Deze oppervlaktes zijn afkomstig uit de habitatypeskaart van dit gebied. De habitatypeskaarten van de Overijsselse Natura 2000-gebieden kunt u hier vinden: Atlas van Overijssel, Habitatypeskaart.

Voor informatie over de ecologische vereisten per habitatype verwijzen wij u naar de Herstelstrategieën op de website www.natura2000.nl.

Maatregelen met mogelijke gevolgen voor de omgeving

In Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte water en Vecht voegt het Veegbesluit het habitat H91E0C Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) toe waarvoor we niet kunnen uitsluiten dat ook de omgeving van het gebied gevolgen kan ondervinden van de maatregelen. Het betreft een grondwaterafhankelijke habitat waarvoor sterke aanwijzingen bestaan dat het nadelig wordt beïnvloed door de effecten van verdroging. Het gaat hierbij met name om de locaties van de bossen die binnendijs zijn gelegen.

Om te bepalen welke maatregelen nodig zijn, moeten we eerst nader onderzoek doen naar de knelpunten en de omvang hiervan ten aanzien van de vochtige alluviale bossen (zie paragraaf 3.2 - 3.4). Bij dit onderzoek betrekken we deskundigen, maar ook eigenaren die mogelijk getroffen worden door een maatregel. Na afronding van de onderzoeken verwerken we de resultaten daarvan bij de herziening van de betreffende Natura 2000-beheerplannen (de komende jaren herzien we voor alle gebieden de Natura 2000-beheerplannen).

Paragraaf 3.2 H91E0A Vochtige alluviale bossen (zacht houtooibossen)

Analyse

Verspreiding, kwaliteit en ontwikkeling habitatype

Het habitatype Vochtige alluviale bossen (zacht houtooibossen) (H91E0A) komt op meerdere locaties voor. In totaal betreft het 1,23 ha. De kwaliteit van het habitatype is doorgaans goed. De trend in oppervlak en kwaliteit is echter onbekend.

Knelpuntenanalyse

Stikstof vormt geen knelpunt voor het habitatype. Overige knelpunten zijn niet bekend.

Kennisleemte

De trend in oppervlak en de kwaliteit en de knelpunten zijn onbekend.

Maatregelen

Er zijn voor dit habitatype de volgende maatregelen geïdentificeerd:

V03 - Onderzoek naar de knelpunten en maatregelen Vochtige alluviale bossen.

Paragraaf 3.3 H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)

Analyse

Verspreiding, kwaliteit en ontwikkeling habitatype

Het habitatype Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) (H91E0B) komt op meerdere locaties voor. In totaal betreft het 2,1 ha. De kwaliteit van het habitatype is matig. De trend in oppervlak en kwaliteit is echter onbekend.

Knelpuntenanalyse

De essen-iepenbossen zijn stikstofgevoelig, maar de KDW wordt niet overschreden.

Er zijn aanwijzingen dat negatieve effecten van verdroging, verruiging, invasieve soorten en het dumpen van slootschoonsel deze Vochtige alluviale bossen beïnvloeden. Deze knelpunten zijn echter nooit verder geïdentificeerd en geanalyseerd door middel van een onderzoek. Om deze reden is er een onderzoeksmaatregel geïdentificeerd.

Kennisleemte

De trend in oppervlak en de kwaliteit en de knelpunten zijn onbekend.

Maatregelen

Er zijn voor dit habitatype de volgende maatregelen geïdentificeerd:

V03 - Onderzoek naar de knelpunten en oplossingsrichtingen Vochtige alluviale bossen.

Paragraaf 3.4 H91E0C Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

Analyse

Verspreiding, kwaliteit en ontwikkeling habitatype

De Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) (H91E0C) bevinden zich op drie locaties in het Natura 2000-gebied. In totaal betreft het 2,8 ha. De kwaliteit van het habitatype is doorgaans matig. De trend in oppervlak en kwaliteit is echter onbekend.

Knelpuntenanalyse

De beekbegeleidende bossen zijn stikstofgevoelig, maar de KDW wordt niet overschreden.

Er zijn aanwijzingen dat negatieve effecten van verdroging, verruiging, invasieve soorten en het dumpen van slootschoonsel deze Vochtige alluviale bossen beïnvloeden. Deze knelpunten zijn echter nooit verder geïdentificeerd en geanalyseerd door middel van een onderzoek. Om deze reden is er een onderzoeksmaatregel geïdentificeerd (zie ook paragraaf 3.1 voor de binnendijs gelegen delen van dit habitatype).

Kennisleemte

De trend in oppervlak en de kwaliteit en de knelpunten zijn onbekend.

Maatregelen

Er zijn voor dit habitatype de volgende maatregelen geïdentificeerd:

V03 - Onderzoek naar de knelpunten en oplossingsrichtingen Vochtige alluviale bossen.

Paragraaf 3.5 H6430B Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)

Analyse

Verspreiding, trend en kwaliteit leefgebied

Het betreft 0,56 ha. De kwaliteit van het habitatype Ruigten en zomen (harig wilgenroosje) (H6430B) is doorgaans van goede kwaliteit, maar is lokaal matig ontwikkeld. De trend in oppervlak en kwaliteit is echter onbekend.

Knelpunten

Het habitatype is niet stikstofgevoelig. Een mogelijk knelpunt is verbossing.

Kennisleemte

Er zijn geen knelpunten of maatregelen voor het habitatype geformuleerd en er zijn geen benodigde maatregelen opgenomen.

Maatregelen

Het gebrek aan informatie over het actuele voorkomen en de trend in areaal en kwaliteit dient opgelost te worden middels onderzoek. Daarnaast is het niet duidelijk in hoeverre er knelpunten zijn voor het behoud van dit habitatype en welke maatregelen daarbij eventueel nodig zijn. Onderzoek naar het voorkomen, de trend en de knelpunten gebeurt in het kader van de herziening van het Natura 2000-beheerplan, onder meer op basis van een nieuwe vegetatiekartering en een nieuwe habitattypenkaart. We herzien de komende jaren voor alle Natura 2000-gebieden het beheerplan. Het beheerplan voor Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht wordt uiterlijk voor 28-9-2029 herzien.

Paragraaf 3.6 H1145 Grote modderkruiper

Analyse

Verspreiding, trend en kwaliteit leefgebied

De trend in de populatie van de Grote modderkruiper in Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte water en Vecht is onbekend. Het is echter wel bekend dat de Grote modderkruiper een zeldzame soort is in Nederland en dat het leefgebied sterk is afgenomen.

Knelpunten

De soort en het leefgebied zijn niet stikstofgevoelig. Overige knelpunten zijn onbekend.

Kennisleemte

Het voorkomen van de soort en de kwaliteit van het leefgebied zijn onbekend. Hierdoor zijn op dit moment de knelpunten onbekend en zijn er nog geen benodigde maatregelen geformuleerd.

Maatregelen

De volgende maatregelen zijn geïdentificeerd:

V01 - **Onderzoek** (monitoring) naar voorkomen en trend van de Rivierdonderpad en Grote modderkruiper.

Paragraaf 3.7 H1163 Rivierdonderpad

Analyse

Verspreiding, trend en kwaliteit leefgebied

De trend in de populatie van de Rivierdonderpad in Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte water en Vecht is onbekend. Het is echter wel bekend dat het al jaren slecht gaat met de Rivierdonderpad en dat de soort verdrongen wordt in Nederland.

Knelpunten

De soort en het leefgebied zijn niet stikstofgevoelig. Overige knelpunten zijn niet bekend.

Kennisleemte

Het voorkomen van de soort en de kwaliteit van het leefgebied zijn onbekend. Hierdoor zijn op dit moment de knelpunten onbekend en zijn er nog geen benodigde maatregelen geformuleerd.

Maatregelen

De volgende maatregelen zijn geïdentificeerd:

V01 - **Onderzoek** (monitoring) naar voorkomen en trend van de Rivierdonderpad en Grote modderkruiper.

Bijlage I Overzicht Informatieobjecten

<i>Regelingsgebied</i>	/join/id/regdata/pv23/2025/RG47gio44f6c1c8-57a4-4af5-85de-6f298cc99c16/nld@2025-06-03;21
<i>Natura 2000 Beheerplan Uiterwaarden Zwarte Wateren Vecht</i>	/join/id/regdata/pv23/2025/47pdf46fa12fa-87cd-4571-b560-98bd12656d7e/nld@2025-06-03;91
<i>Natura 2000 Beheerplan Uiterwaarden Zwarte Wateren Vecht</i>	/join/id/regdata/pv23/2025/47pdf18006fe-3582-4f64-b18f-cca2a8c1ea66/nld@2025-06-03;91
<i>ruigten en zomen (harig wilgenroosje) (h6430b)</i>	/join/id/regdata/pv23/2025/47gio7ca50467-bc0f-476e-967a-345a643c9d2b/nld@2025-06-03;138
<i>uiterwaarden zwarte water en vecht</i>	/join/id/regdata/pv23/2025/47giof6d0cdc9-d43d-490b-9731-ce6b9db209df/nld@2025-06-03;56
<i>vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) (h91e0c)</i>	/join/id/regdata/pv23/2025/47gioc5fa3b62-cbfb-4227-bf97-5fe688ddbdda/nld@2025-06-03;144
<i>vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) (h91e0b)</i>	/join/id/regdata/pv23/2025/47gioe474b6c9-2335-4f1f-9f46-153a1ddb7fd0/nld@2025-06-03;142
<i>vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen) (h91e0a)</i>	/join/id/regdata/pv23/2025/47gio0c70e7f2-216b-4919-b3d5-22ff6d2d56cc/nld@2025-06-03;140

Bijlage II Geldend Natura 2000-beheerplan

Bijlage II Natura 2000-beheerplan Uiterwaarden Zwarte water en Vecht

Natura-2000-Beheerplan-Uiterwaarden-Zwarte-Water-en-Vecht.pdf

Bijlage III Addendum Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Bijlage III Addendum Natura 2000-beheerplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Natura_2000_beheerplan_Uiterwaarden_Zwarte_Water_en_Vecht-aanvulling_2022-gecomprimeerd.pdf